

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

barn; bland de förra 2 tvillingar: Wigde Herr Torntorn och Enkefrun Dorothea Margareta Ankarström: Döde affledade Soldaten Christ. Heggman af bröstfeber och ålderdom, 2 Söfse och 2 Flicko-barn af slag.

I Kronhus = Församlingen födde 3 barn: Wigde Soldaten, Nils Råberg och Enkan, Ingrid Nilsdotter Segerberg: Döde Regements-Wäblen, Gilius Tillman, 70 år gammal, af ålderdom, 1 Handlangare af feber, 1 Soldat af håll och fryng, och 1 barn af slag.

Rundgårelser.

Hos Herr Olof Rommel finnas friska Citroner til köps; och hvete-mjöl hos Skepparen Johan Bostedt.

Den 29 dennes kläckan 9 före middagen kommer, uti Tråghårds-mästarens Bogelins hus wid brede vägen uti Masthugget, at försäljas af ledne Byggmästaren Neitses qwarlätenskap, bestående af silfwet, ten, koppar, messing, alshanda husgeråds-saker, tillika med lin- och gång-kläder, och åtskilliga Zimmermanns-werktyg. Wid samma tillfälle torde också en hop böcker efter skrifwen Catalogue, utropas och afyttras.

Et par tapiserade öfverrum, det ena at gatan och det andra inåt gården, kunna til Wälf emot hyra tillträdas, hos Hattemakaren Borgström, på halft år, eller månad. Wärmare underrättelse lemnar nu warande hyresman.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 27 Martii 1762.

Slutet af Brevvet N:o 9-10-11-och 12.

Sådant är innehållet af et företal, som rör mycket belåsenhet, och är i sit slag et af de wakraste. Det slutas med almånna handels-huswoud-grunder, lämpade til Franske handelsi synnerhet. Dessa äro til större delen tagne ur Dictionaire Encyclopedique, och Artikelen Commerce. De Handlandes enskilda grundsatser gagna mindre det almånna, än de förste och almånne handels-pelare; doch bätar det alltid, at de som sysselsätta sig med köpenskap, äro underrättade om bägge slagen. Författaren lofwar til slut, at samla tilhopa ur böcker och skrifter så spridda lärdomar, och sedermera förklara dem, unge handlande til ganska werldslig tröst och uppbyggelse.

Lika mycket: förefattaren är mera berömmwård, än at jag kunnat med tyfthet förbigå et Gille, som med så ädel möda tjenar sit fädernesland. Och när jag tillika påmint om de många åter-sällskap,

N

sällskap, som blifwet här inrättade; behöfwer jag ej annorlunda föra mine Landsmän på de billige tankar, at sådana inrättningar woro liksom nyttiga i Sverige. Det är onefeligt, at Landt-hushållning hunnet i vår tid til en oförmodad högd, om man fäster ögonen på ständs-personer och herskap, som förena mångestades både kundskap och tiltag. Men huru mycket står icke igen, både at uttröna för de lärde, och at utspida bland en almoge? Besinne hwar Patriot hufwud-ändamålet af des borgeliga lif; och bidrage sedan efter yttersta kraft och insigt, at uprätthålla och stadfästa någon af våre betydande Rikspelare; jag menar åker-bruk, handel, fiskeri, berg-werk och slögder. Kongliga Wetenskaps-Academien gifwer dageligen ojäfagtiga bewis af sin nitiska omsorg om dessa hufwud-delar af alla handteringar. Alt hwad de inom 20 år tiltaget, hafwa de hånne besynnerligen at tillskrifwa. Alla nyttiga upptäckter, rönl, förjök, rättelser och förbättringar alstras i hjerstat af Sverige, och utspida sig i alla ädror af Riks-kroppen. Denna Högskolans uplyste ledamöter äro långsynte, och hafwa ögonen öfwer alt: ingen, om icke de märker, hwad i alla landtkap tarfwar witter tillsyn; och Swenske åkrar och ångar, at förtiga andra stora inrättningar, tala tillfyllest om deras insigter, förfarenhet och flitiga åtgärd. Academien har skapat många hushållare i Sverige: flera utkomna skrifter ifrån enskilda händer witna, at wi hafwe mån-

se Hushållare i Riket; men sällsynte äro de, som uplysa bonden och borgaren. Det äro likwäl sådane, af hwilka Åker-Societeter böra och kunna uprättas. Ibland Adelen äro altför många, som gifwet exempel af god Landt-hushållning; andre ständs-personer, som hafwa boställen på Landet, göra i fredstider det til sit gladaste tidsfördrif, at på bästa sätt handtera jorden. Många, och kanske de fleste af Presterskapet, göra den samma så fruktsam, som möjligt är; ibland dem wägne wi någre, som äro Landt-hushållare af första rangen, hwilke med sin upmuntran, anseende och myndighet werkeligen äro i stånd, at uträtta mera hos menigheten, än andre. Bonden i Sverige har ock på sina ställen färdt bynare ögon. Åker-skötelsen och Landt-bruket, som således äro i sin morgon ännu, lofwa en lyckelig fortgång, oagtat Landet är stort, och wägen på flera ställen obanad. Många händer äro wist af nöden, som böra skynna wetenskapen til des fullkomlighet. Huru kan icke denna utan möda winnas, om uplyste män förena sig i et sällskap, och med gemensama insigter upodla konsten? Jag ser redan i den enda Provin-cen Halland ämnen til en hel Åker-Societet, hwilken icke skulle gifwa de Franska efter. Min Herres Magasin, som för år 1760 och 61 lyst af flera nyttiga afhandlingar i Landt-hushållningen, har röjt en hop ypperlige Landt-hushållare. De wända icke åter, at arbete enskilt hwar och en för sig; hwarföre kunde de icke meddela

hvarandre sina ljus, uplåter och anmärkningsgar? hvaraf et önskeligt arbete kunde sammansfattas, til det almånns tjenst, och wi omsider få et verk at följa, skrifvet på modersmålet, et i samma sinak, som compleat body of husbandry i Angeland, hwilket af et åker-sällskap därstädes 1750 blef utgifvet. Utom denna böken kunde wåre Swenske Åker-Lärare hafwa til rätteshörs et dylikt arbete, som är utkommet redan långesedan i Spanien, och blifwet samman skrifwet på Cardinal Ximenii befalning af Johan Ferrera. Det nyttiga weckobladet, som af Dubliniska Societeten i Irland 1736 börjat utgifwas, och ännu fortsättes, kunde tjena Swenske åker-brukare så mycket mera til rättelse, som den enkom afhandlar Landt-hushållningen med alla des delar, och författas af et sällskap, som man tillskrifwer den hedern at hafwa sadt aldras först åker-bruket på fötterne, sedan det länge legat i wanmagt och wanfbösel.

Jag skal med nöje meddela min Herre än ytterligare uplysning om de Franska Åker-Societeters inrättning, i fall så åstundas; men med dubbel tågnad, om jag därigenom kunde gifwa någon anledning, at tänka uppå dylika sällskap i Sverige. Framhårdar m. m.

Paris den 25 Januarii
1762.

M. G. Wallenstråle.

Hwad

Hwad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 24 Martii.

London	- -	78 $\frac{1}{4}$	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	71 $\frac{1}{4}$	wanlig usö	M: f R:mt.
Hamburg	-	75 $\frac{1}{4}$	- -	M: f R:mt.

En omständelig berättelse om nyaste järnprisen har jag nyligen sådt om händer; men kan ej förän i nästa wecka meddela det Göteborgske almånna så närörande marknads-nyheter. Sjelfwa medel-priset på järnet uti förleden Fasting är swårt at gifwa wid handen, med mindre historien läses i sit sammanhang.

Små Kyrko-tidningar.

Comministern i Morlanda, Herr Lars Ström, är, på Patroni kallelse därstädes, förordnad til Kyrkoherde i nämnde Pastorat. Likaledes har Adjuncten i Fagered, Herr Christian Böcker, erhållet fulmagt uppå Comministraturen i Skredswik.

N 3

J Swen-

I Swenska Församlingen äro ifrån den 18
til den 24 dennes födde 1 Gosse: och 4 Flickor
barn: Wigde Bergmästaren Herr Johan Holst
och Enkefrun Anna Lisa Ström: Döde Hof-
hållaren Berendt Enander, Enkan Hedewig
Schougeon, 79år, Drängen Johan Swens-
son, och 1 Gosse-barn af slag.

I Tyska Församlingen död Madame Helena
Gernt.

I Kronhus: Församlingen födde 5 barn:
Döde 1 Soldat af hetsig feber, och 2 barn
af bröstsjuka och trösken.

Fabel.

Månen stora tankar fick,
När han fram ur molnen gick:
Klarhet, ljus och täcka blickar,
Jag fring hela werlden skickar.

Månen wille fara fort,
När från himlens östra port
Solens strålar sig frambryta,
Och fördunkla all des yta.

Treis är wid lampors blosf
Sjelfwa Venus ibland of;
Men så snart det blifwer dager,
Är hon frynklig, ful och mager.

B = =

EPIGR.

EPIGR. LXXXIV.

Principio rerum, micæ Atomosque cre-
atas,

Materiam mundi, pagina sacra docet.

EPIGR. LXXXV.

Carmen Johannis, triplici de Numine in
vno,

Qui negat archetypum, vindicat ille
sibi.

EPIGR. LXXXVI.

Senserunt varie varii de fine bonorum:
Christus, qui nodum solveret, unus
erat.

EPIGR. LXXXVII.

Quæ diversa locis, eadem Christumque
professa est,

Vox Evangelii, vox erat illa Dei.
Simpliciter sanctis, admissaque propria
fassis,

Discipulis, cur non esset habenda fi-
des?

EPIGR. LXXXVIII.

Fit Syncretismus, si quando Cretes amici
Fiunt: Hæreticos effice; nullus erit.

EPIGR. LXXXIX.

Dogmata Spinosa sunt consentanea fal-
sis:

Stultus homo recta noluit ire via.

Rund:

Kundgörelser.

Den som åstundar et par wakra wagns-hästar, castanie-brunatill färgen, med swarta extremiteter, den ene i hjerde och den andre i sjette året, 9 och et halft qwarter höga och 12 och et halft qwarter långa, fria från sel och odygder, kan sig där om anmäla, och få vidare underättelse, hos Hr. Majoren och Riddaren von Quillfeldt.

Wid Medewi blifwer i år förste bruns-tersminen den 27 Maji, andre den 28 Junii, tredje den 28 Julii. Trenne bord inrättas därstädes; och äger hwar frihet, at låta teckna sig för hwilketdera, som behagas. Man får och hemta mat för en eller flera personer, och så många rätter, som åstundas. Gröna saker, kylningar och dylik förnödenhet skal ej saknas, och matredningen sker med all grantagenhet. Sång-kåder lofwäs och, som förstås; jämte rid-hästar och åker-redskap. Watten får ej hemtas utan afgift. Om detta och hwad mera kunna Bruns-gästerna correspondera med Inspektoren, Hinric Wallberg på Medewi.

Fem stycken marmor-slisar äro förkomne wid Ängelsta kyrkan härstädes: närmare underrättelse åstundas på trycket.

Hos Herr Wittau, boende wid Reparebanen, finnas til billigaste pris nyligen ankomne bergöstron.

Rättelse.

Uti förra wecko-bladet, s. 96, r. 3: står Ankarström, läs Ankarcreuts.

* * * *

Göteborgska
Magasinet.

Lördagen, den 3 April 1762.

Utdrag af et bref, daterat Christinåhamn den 12 Martii 1762.*

Marknaden härstädes är nu gjord, och efter löfte har jag härmed den äran at berätta, huru den aflupet.

Sedan Berzel-coursen dessa åren bortåt regelat järn-prisen, och den samme nu wid marknaden blifwet högre än i förra fastingen, war wålingen af Järn-ägare, som icke förmodade, at i proportion af denna förhöjning, äfwen winna förhöjning i järn-prisen. De gjorde sig och där om all möda, och trodde sig hafwa därtill så mycket större skäl, som spannemålen war dyr, och rågen gånge från 8 til 9 plåtar tunnan: dess utan woro kol och tack-järn äfwen upstegrade. Men icke desto mindre hade säljare och köpare denna gången icke enahanda uträkning. En stor Gulmågigtig, som efter wänligheten infan sig i denne marknad, gjorde wäl hwarshanda före-

* Detta är kommet från god och säker hand.